

PRAWA DZIECI A OBOWIĄZKI NAUCZYCIELI
w świetle przepisów prawa

Zależności

Konwencja o prawach dziecka

1. Prawo do wychowania w duchu tolerancji i zrozumienia dla innych, bez dyskryminacji wynikającej z koloru skóry, rasy, narodowości, wyznania, płci oraz pozycji ekonomicznej.
2. Prawo do edukacji.
3. Prawo do rozwoju w maksymalnym zakresie.
4. Prawo do opieki.

Obowiązki nauczyciela

Ustawa o systemie oświaty

Karta Nauczyciela

Podstawa programowa wychowania przedszkolnego i kształcenia ogólnego

Rozporządzenia

**USTAWA
O SYSTEMIE
OŚWIATY
art.4**

Nauczyciel w swoich działaniach dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych ma obowiązek kierowania się dobrem uczniów, troską o ich zdrowie, postawą moralną i obywatelską z poszanowaniem godności osobistej ucznia.

KARTA NAUCZYCIELA art. 6

Nauczyciel zobowiązany jest:

- 1) **rzetelnie realizować zadania** związane z powierzonym mu stanowiskiem oraz podstawowymi funkcjami szkoły: dydaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą w tym zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa uczniom w czasie zajęć organizowanych przez szkołę;
- 2) **wspierać każdego ucznia** w jego rozwoju;
- 3) dążyć do pełni własnego rozwoju osobowego;
- 4) **kształcić i wychowywać** w umiłowaniu Ojczyzny, w poszanowaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, w atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka;
- 5) **dbać o kształtowanie u uczniów postaw moralnych i obywatelskich** zgodnie z ideą demokracji, pokoju i przyjaźni między ludźmi różnych narodów, ras i światopoglądów.

Ustawa o systemie oświaty

w art. 33 ust. 2 nadzorowi podlega w szczególności:

pkt. 6 - **przestrzeganie praw dziecka i praw ucznia** oraz

upowszechnianie wiedzy o tych prawach,

pkt. 7 - zapewnienie uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, wychowania i opieki.

Podstawa programowa

obowiązek: przedszkole - rodzice

Zadaniem nauczycieli jest **prowadzenie obserwacji pedagogicznych** mających na celu poznanie możliwości i potrzeb rozwojowych dzieci oraz dokumentowanie tych obserwacji.

Z początkiem roku poprzedzającego rozpoczęcie przez dziecko nauki w klasie pierwszej szkoły podstawowej **należy przeprowadzić analizę gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole** (diagnoza przedszkolna). Celem takiej analizy jest zgromadzenie informacji, które mogą pomóc:

- 1) rodzicom w poznaniu stanu gotowości ich dziecka do podjęcia nauki w szkole podstawowej, aby mogli je w osiągnięciu tej gotowości, odpowiednio do potrzeb wspomagać;
- 2) nauczycielowi przedszkola przy opracowaniu indywidualnego programu wspomaganie i korygowania rozwoju dziecka, który będzie realizowany w roku poprzedzającym rozpoczęcie nauki w szkole podstawowej;

Przedszkole - rodzice cd.

3) pracownikom poradni psychologiczno -pedagogicznej, do której zostanie skierowane dziecko, w razie potrzeby pogłębionej diagnozy związanej ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. W wielu obszarach wychowania przedszkolnego występują treści edukacji zdrowotnej. Ze względu na dobro dzieci, należy zadbać o kształtowanie ich świadomości zdrowotnej oraz nawyków dbania o własne zdrowie w codziennych sytuacjach w przedszkolu i w domu, współpracując w tym zakresie z rodzicami.

Przedszkole - rodzice cd.

W trosce o jednolite oddziaływanie wychowawcze nauczyciele:

- 1) systematycznie informują rodziców o zadaniach wychowawczych i kształcących realizowanych w przedszkolu; zapoznają rodziców z podstawą programową wychowania przedszkolnego i włączają ich do kształtowania u dziecka określonych tam wiadomości i umiejętności;
- 2) informują rodziców o sukcesach i kłopotach ich dzieci, a także włączają ich do wspierania osiągnięć rozwojowych dzieci i łagodzenia trudności na jakie natrafiają;
- 3) zachęcają rodziców do współdecydowania w sprawach przedszkola, np. wspólnie organizują wydarzenia, w których biorą udział dzieci.

Podstawa programowa

obowiązek: nauczyciele - uczniowie

Szkoła podstawowa

Edukacja polonistyczna. Uczeń kończący klasę III:

- jest tolerancyjny wobec osób innej narodowości, tradycji kulturowej itp.; wie, że wszyscy ludzie mają równe prawa;

Etyka. Uczeń kończący klasę III:

- rozumie, że ludzie mają równe prawa, niezależnie od tego, gdzie się urodzili, jak wyglądają, jaką religię wyznają, jaki mają status materialny; okazuje szacunek osobom starszym;

Podstawa programowa

obowiązek: nauczyciele - uczniowie

Historia i społeczeństwo

Uczeń:

- podaje przykłady praw i obowiązków obywateli Rzeczypospolitej Polskiej;
- **omawia wybrane prawa dziecka i podaje, gdzie można się zwrócić, gdy są one łamane**

Zadaniem szkoły jest kształtowanie u uczniów następujących postaw, m.in:

- tolerancji: uczeń szanuje prawo innych do odmiennego zdania, sposobu zachowania, obyczajów i przekonań, jeżeli nie stanowią one zagrożenia dla innych ludzi; przeciwstawia się przejawom dyskryminacji.

Szkoła powinna zapewnić takie warunki, aby uczniowie:

- budowali swoje poczucie wartości i sprawstwa w życiu społecznym oraz zaufanie do innych.

Podstawa programowa

obowiązek: nauczyciele - uczniowie

III i IV etap edukacyjny

Wiedza o społeczeństwie

Prawo cywilne i rodzinne. Uczeń: wyjaśnia, na czym polega władza rodzicielska oraz jakie prawa i obowiązki mają dzieci.

Prawa człowieka

Wychowanie do życia w rodzinie:

- przemoc w rodzinie

Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 maja 2001r. w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół (Dz.U. z 2001r. Nr 61 poz. 624 z późn. zm.)

Nakłada obowiązek określenia w statutach:

1. rodzajów nagród i kar stosowanych wobec uczniów oraz trybu odwoływania się od kary;
(nie mogą być stosowane kary naruszające nietykalność i godność osobistą ucznia),

1. przypadków, w których dyrektor szkoły może wystąpić do kuratora oświaty z wnioskiem o przeniesienie ucznia do innej szkoły,

1. warunków pobytu w szkole zapewniających uczniom bezpieczeństwo, ochronę przed przemocą, uzależnieniami, demoralizacją oraz innymi przejawami patologii społecznej,

4. praw ucznia z uwzględnieniem w szczególności praw zawartych w Konwencji o prawach dziecka oraz trybu składania skarg w przypadku naruszania praw ucznia,

5. obowiązki ucznia.

Uczniowie o szczególnych potrzebach edukacyjnych

Praca psychologa w szkole

Praca pedagoga w szkole

Narzędzie prawne – wgląd w sytuację rodzinną

Ewaluacja – wymagania wobec szkół i placówek
Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie wymagań
wobec szkół i placówek z 6 sierpnia 2015 (Dz. U. z 2015 r. poz. 1214)

- diagnoza na początku etapu edukacyjnego – „W szkole lub placówce rozpoznaje się możliwości psychofizyczne i potrzeby rozwojowe, sposoby uczenia się **oraz sytuację społeczną każdego ucznia**”
- wsparcie każdego dziecka/ucznia – „Szkola lub placówka **pomaga przezwyciężyć trudności ucznia wynikające z jego sytuacji społecznej**”
- współpraca z instytucjami świadczącymi pomoc i wsparcie – „Szkola lub placówka w sposób systematyczny i celowy, z uwzględnieniem specyfiki jej działania, współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi w środowisku lokalnym”
- działania antydyskryminacyjne – „W szkole lub placówce **są realizowane działania antydyskryminacyjne** obejmujące całą społeczność szkoły lub placówki”

Wspomaganie szkół i placówek

Współpraca W-MKO z Policją

Szkolenia dla nauczycieli w ramach programu

„Razem bezpieczniej”

Realizacja programów rządowych:

„Szkoła bezpieczna i przyjazna” „Bezpieczna +”

Niebieska Karta

Zgodnie z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.) oraz przepisami wynikającymi z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury „Niebieska Karta” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. nr 209, poz. 1245), **szkoła ma obowiązek uruchomić procedurę „Niebieskiej Karty”, jeżeli zaistniało podejrzenie stosowania przemocy domowej.**

W kompetencji Ministerstwa Edukacji Narodowej leży obowiązek zbierania danych statystycznych dotyczących wszczęcia procedury „Niebieska Karta”.

Uruchomienie przez W-MKO aplikacji on-line zgłaszania faktu założenia NK

2014 – 86 przypadków (szkoły i placówki)

Dziękuję za uwagę

Dorota Anuszkiewicz

Warmińsko-mazurski wicekurator oświaty

e-mail: danuszkiewicz@ko.olsztyn.pl